

[Morten Lange.]

ring med hjælpen til udviklingslandene, at selv det bedst organiserede, selv det klogeste, selv det mest gennemtænkte projekt, vil være belastet med fejl, og hvis man pillede dem ud og serverede dem ukritisk for et større publikum, så ville de hurtigt få et indtryk af, at alt, hvad man lavede, var noget frygteligt juks. Jeg er ikke følsom over for sådanne, skal vi sige detailkritiske indvendinger. Jeg tror, at hvis vi anlægger en samlet bedømmelse på spørgsmålet om frivillige, så er det noget, som kan udnyttes med held og har været udnyttet i ikke ringe grad og med mere held, end man skulle forvente, når man tænker på, hvor besværligt det er.

Jeg er parat til på det nuværende grundlag at stemme for denne korte forlængelse af ordningen; den er i øvrigt næsten så kort, som den overhovedet kan være. Jeg er klar over, at man trænger til inden så længe at se på midler og veje og metoder, fordi ingenting i den slags sager er statisk, der er en bestandig udvikling. Men på det nuværende tidspunkt står vi over for et forslag om en kortvarig fortsættelse af værdifuldt arbejde, som jeg, således foranlediget, kan give min støtte.

Sigsgaard: Jeg kan tilslutte mig ministerens forslag om, at spørgsmålet om de frivillige udskydes og indgår i en kommende lov om samarbejde med udviklingslandene.

I øvrigt bør der ikke tages stilling til noget som helst i denne forbindelse, før vi har haft lejlighed til at sætte os ind i resultatet af den undersøgelse, som omtales så meget, og som også har været meget omtalt i debatten her. Det er naturligt, at den har været omtalt her, men jeg må måske lige indskyde, at jeg finder den sikkerhed, hvormed enkelte ordførere har udtalt sig om Goldschmidtrapportens resultat, uden at den endnu er kendt, ganske imponerende.

Må jeg henstille, at ministeren i de kommende måneder overvejer, om der er basis for at skelne mellem frivillige og eksperter. Jeg føler mig ikke overbevist om, at en sådan skelnen er rimelig i fremtiden.

Hr. Per Møller nævnede, at medens frivilligordningen her kritiseres for for megen vægt på idealisme og holdninger, så kritiseres det amerikanske fredskorps for i dag at

være mindre idealistisk præget end tidligere. Jeg tror ikke, man skal drage nogen sammenligninger mellem den danske ordning og det amerikanske fredskorps. Jeg tror endda, man skal være forsigtig med at nævne dem i samme sætning overhovedet. For det, hr. Per Møller kaldte „en mindre idealistisk holdning“, dækker jo over, at fredskorpset blandt progressive mennesker i Latinamerika f. eks. er almindelig forhadet, simpelt hen. Bl. a. fordi en del af dets medlemmer er meget alvorligt mistænkt for at arbejde for det amerikanske efterretningsvæsen CIA, og fordi dets opgaver i det hele er at forebygge og forhindre de fundamentale samfundsendringer, der bliver mere og mere nødvendige for hver dag, der går. Jeg tror altså, man skal være sig for at tale om fredskorpset og den danske frivilligordning i samme åndedrag.

Bedst ville det nok være, om Danmark i stadig højere grad yder u-landsbistanden som programbistand. Det forudsætter, at bistanden ydes til lande med en vis planlægning, en vis effektivitet i administrationen og en vis sikkerhed for, at den førte politik er til den brede befolknings gavn, og det vil f. eks. sige, at støtten til lande af Thailands kaliber må høre op. Til sådanne velfungerende stater bør Danmark yde en samlet kontantstøtte til delvis erstatning for den udsugning af disse lande, som også Danmark deltager i. Denne kontantstøtte kan modtagerlandene så bruge til, hvad de vil, og hvis de vil bruge nogle af pengene til at ansætte elektrikere eller lærere eller administratorer for, ja, så er det da i orden, og vil de ansætte danske for pengene, så er det også i orden, men de bør ikke være forpligtet til det.

Men hele den diskussion kommer vi nok nærmere ind på ved en senere lejlighed, og derfor skal jeg ikke gå for dybt ind i den nu. Jeg vil dog lige sige, at jeg synes, der er lidt om snakken om, at der over den nuværende ordning stadig væk er noget velgørenhedsfims, hvis jeg må sige det på den måde, som bør væk. Kan vi få hele u-landsbistanden mere modtagercentreret, så tror jeg, at frivilligordningen og også ekspertsystemet må og kan afskaffes. Den arbejdskraft, som modtagerlandene ønsker, kan de jo selv købe for den udvidede kontantstøtte.

At det så stadig vil være værdifuldt for